

ПЕЧАТКИ МОСТИСЬКОГО ДЕКАНАТУ ПЕРЕМИШЛЬСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ КІНЦЯ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.

У Мостиському деканаті Перемишльської греко-католицької єпархії в другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. налічувалося 21 парафія¹. Під час роботи в архівах, музеях, рукописних збірках бібліотек Львова, Перемишля, Сяніка, вдалося віднайти 37 різних відтисків парафіяльних і 2 деканатських печаток. Серед них по два різних варіанти штемпеля для 10 парафій², по три – для 2 парафій³. Невідомою, натепер, залишилася лише печатка парафії Черневе.

Найбільша кількість храмів у Мостиському деканаті була посвячена Богородиці – 7 парафій. Тут представлені: Покров Пресвятої Богородиці (у парафії Мостиська), Собор Пресвятої Богородиці (у парафії Ляшки Гостинні⁴), Благовіщення Пресвятої Богородиці (у парафії Твіржа) та Успіння Богородиці (у парафіях Гусаків, Раденичі) Різдва Пресвятої Богородиці (у парафіях Баличі, Биків).

Титули Миколая чудотворця носили 3 парафії (Арламівська Воля, Радохинці, Соколя); Воздвиження Честного Хреста – 3 парафії (Годині, Старява, Черневе); св. Параскевії – 3 парафії (Боляновичі, Малнів, Малнівська Воля); Архангела Михаїла 2 парафії (Мишлятичі (Чуда св. Михаїла), Пакость⁵). По одному разу трапляються посвяти свв. Симеона Стовпника (Крукеничі), Великомученика Георгія (Новосельці), Василя Великого (Райтаревичі⁶) та пророка Іллі (Сарні⁷)⁸.

Період використання штемпелів можна визначити за хронологією документів на яких збереглися їхні відтиски. На прикладі Мостиського деканату простежуємо таку картину: т.зв. “давні” печатки, виготовлені в кінці ХVІІІ – на початку ХІХ ст., що функціонували до останньої третини-четверті ХІХ ст. (а подекуди і до початку ХХ ст.), мають досить тривалий період застосування – від 1 року до 65 р.⁹; “нові” – виготовлені в останній третині-четверті ХІХ ст. і на початку ХХ ст. – від 1 року до 36 р.¹⁰

Трапляються випадки одночасного використання двох різних штемпелів в одній парафії. У середині 70-х рр. ХІХ ст. у Пакості паралельно функціонували дві печатки: давніша (1876–1901) із зображенням Архангела Михаїла та написом – ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : ПАКОСТЬКОИ ;; і друга (1877–1913) – із зображенням шестикутної зірки та написом – ★ ЧИНЬ ПРИХОДСКІЙ ВЪ ПАКОСТИ. Можна припустити, що перший штемпель був виготовлений значно давніше, порівнюючи з тим датуванням, яке дають нам документи зі збереженими його відтисками. Другий має характерні риси для т.зв. “нових” матриць: заміну зображення титулу церкви християнським символом, новий зміст легенди, пристосованість до нових матеріалів (основа матриці виготовлена як барильєф) тощо. Обидва штемпелі використовував священник Пакості Теофіл Созанський¹¹ на парафіяльних документах протягом 1876–1892 рр. У 1894 р. прийшов новий отець Михайло Боднар¹² який лише один раз у 1891 р. засвідчив документи старою печаткою¹³, а в наступні роки, аж до 1913 р., використовувалася лише “нова” печатка.

У Перемишльській єпархії досить рідко фіксується практика застосування одночасно двох печаток в одній парафії. Але поодинокі випадки свідчать, що після виготовлення “нової” печатки “давня” залишалася у церкві і була у робочому стані, тому могла при потребі також використовуватися.

Ще однією особливістю є те, що церковну печатку Пакості (1876–1901) використовували також для засвідчення документів різних парафій Мостиського деканату. Відтиски штемпеля Мостиського деканату з легендою ПЕЧАТЬ НАМѢСТНИЧЕСТВА МОСТЫСКОГО фіксуються з 1885 р. У всіх випадках на документах за 1885–1889 рр. поряд з відбитком стояло прізвище декана – о. Теофіла Сінкевича (парох у Черневе)¹⁴, який обіймав цю посаду протягом 1881–1899 рр. На документах 1903–1905 рр. – декана о. Михайла Ольшанського¹⁵ (парох у Старяві). Теофіл Созанський як віце-декан активно засвідчував документи інших парафій Мостиського деканату печаткою Пакості протягом 1885–1887 рр., вона виступала в цих випадках деканатською. Маємо такі приклади у парафіях Раденичі¹⁶, Радохинці¹⁷ (1885 р.), Гусаків¹⁸ (1887 р.) при цьому робився відповідний запис на кшталт: “Изъ стороны Уряда Деканальнаго стверджеется. Пакость дня 19-го Септембрія 1887. Теофиль Созанський Мѣсто Деканъ Мостискій”¹⁹. Таким чином можна зробити висновок, що деканатська печатка зберігалася у декана, а віце-декан подекуди використовував штемпель своєї парафії замість деканатського. Але ця тенденція простежується тільки за уряду Теофіла Созанського, його наступники до подібних кроків не вдавалися. Така практика не була поширеною і в наступні роки припинилася. Декан о. Володимир Ясеницький²⁰ (парох у Новосільцях, згодом у Раденичах) у 1907 р. використовує нову деканатську печатку.

На переломі XVIII–XIX ст. процес масового виготовлення штемпелів охопив усі парафії. Та у ході церковно-адміністративних реформ на початку XIX ст. відбулося скорочення чисельності парафій шляхом об’єднання кількох сіл в одну церковно-адміністративну одиницю. У зв’язку з цим відпала потреба філіальній церкві використовувати власну печатку, тому що всі документи, які виходили з її канцелярії, офіційно засвідчувалися штемпелем головної церкви. Тому подібних відтисків збереглося досить мало. Лише в одному випадку, ще на документах 1798 р. зустрічаємо печатку церкви Успіння Пресвятої Богородиці у Мор’янці, яка згодом стала філією парафії Сарни²¹. Інша ситуація склалася з церквою Богоявлення Господнього у с. Томановичі, котра фігурувала у “Шематизмах” як окрема парафія ще протягом 1827–1830 рр.²² але посада пароха була вакантною. У 1831 р. Томановичі стали філією парафії Боляновичі²³ і зберегли свій новий статус протягом багатьох років²⁴.

У досліджуваний період для відбитків як матеріал використовувалися сургуч, сажа, папір+мастика, чорнило та фарба. За формою виявлені печатки овальні та круглі.

Легенди розташовувалися довкола зображення. Переважно відділені від малюнка двома концентричними колами чи овалами, подекуди внутрішній обідок був перерваний вгорі малюнком. Обідки виконані у формі ліній та крапочок. У тексті між словами використовували роздільники: крапки, двокрапки, розетки, зірочки, хрестики тощо. У печатках парафій Арламівська Воля (1903), Баличі (1885–1905) та Соколя (1899), відсутнє зображення і написи заповнюють також центральну частину, поєднуючи розміщення і по колу, і в горизонтальних рядках.

Більшість легенд викарбувані українською мовою, лише печатки церков Радохинці (1857–1892), Сарни (1853), Твіржа (1885) написані латинкою. У них міститься інформація про назву парафії та, в окремих випадках її конфесійну належність. Лише один раз зафіксовано посвяту храму (Баличі (1885–1905)). Наприклад: ПЕЧАТЬ :

ЦЕРКВИ : ВОЛИ АРЛАМОВСКОЙ.; ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : БОЛАНОВИЦКОЙ;
ХРАМЪ РОЖДЕСТВА ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦИ ВЪ БАЛИЧАХЪ; ГР. КАТ.
УРЯДЪ ПАРОХІАЛЬНЫЙ + ВЪ БЫКОВЪ +; * SIGILLU[M E]CCL[ESI]A R : GR:
RADOCHONCENSIS та ін.

Написи переважно подано друкованим шрифтом, у двох випадках – скорописом (Новосельці 1873–1885, Райтаревичі (1894–1907)). Для раціонального використання площі штемпеля вживали скорочень, так званих суспенсій та сіглів. При викарбуванні легенд змінюється графічна форма літер, стиль, характер письма. Застосовуються церковно-словянські букви Ѣ, А, ÷.

При гравіюванні літеру “Н” часто передавали як латинське “N” ((у матрицях Годині, Крукеничі, Раденичі). Незрозумілим є відтворення у штемпелі Ляшки Гостинні назви населеного пункту: “ЛАЩКОСОВ”. Швидше за все, тут допущено помилку.

Характерною рисою переважної більшості парафіяльних печаток було відображення у їхньому сюжетному зображенні титулу церкви. На прикладі штемпелів Мостиського деканату можна виділити кілька основних підходів до передання сюжетів: 1. Сюжет відповідав посвяті храму (Богородичні, Христові, Святовітцівські празники); 2. В основі сюжету лежали християнські символи; 3. Відсутність малюнка, або розміщення напису в центральному полі печатки.

Незважаючи на те, що у більшості випадків зображення на матриці відповідало титулу храму, трапляються поодинокі печатки де малюнок повністю несумісний з посвятою парафії. Така ситуація простежується у Мостиськах: на печатці відтворено св. Юрія-змієборця, а титул парафіяльного храму – Покров Пресвятої Богородиці. Ця тенденція спостерігається протягом усього ХІХ ст. й знаходить продовження на початку ХХ ст. На обох відомих печатках зображено Юрія-змієборця і це незважаючи на те що друга печатка функціонувала у 1893–1909 рр. (тобто була виготовлена в кінці ХІХ ст., складається враження, що цей сюжет цілком свідомо перенесено з “давньої” на “нову”). За відомостями з “Шематизмів”, храм Покрову Пресвятої Богородиці у Мостиськах був перероблений з костела Діви Марії закупленого у 1804 р.²⁵ і не змінював посвяти протягом досліджуваного періоду²⁶. На жаль, не вдалося віднайти документів кінця ХVІІІ – початку ХІХ ст., на яких би зберігся штемпель парафії, що, можливо, прояснило би цю ситуацію. Відомості, наведені у краєзнавчій літературі, свідчать, що церква Покрову Пресвятої Богородиці була філіальною (незважаючи на те що саме там відбувалися головні Богослуження), а парафіяльним вважався храм Юрія Змієборця²⁷, який існував уже у 1596 р. Про його діяльність у ХVІІ–ХVІІІ ст. згадує дослідник Мостищини Б. Мартин²⁸. Можливо, що після реконструкції будівлі у 1804 р. повноваження парафії перейшли до церкви Покрову Пресвятої Богородиці, тому в офіційних виданнях – як от “Шематизми Перемишльської єпархії” – храм має статус парафіяльного.

Сюжет на штемпелях відповідав посвяті храму в парафіях Арламівська Воля (1823–1885), Баличі (1878–1881), Баличі (1913), Биків (1974–1900 і 1904–1912), Боляновичі (1864–1899 і 1911–1916), Годині (1885–1908), Гусаків (1868–1910), Крукеничі (1874–1907), Ляшки Гостинні (1857–1885), Малнів (1890–1899), Малнівська Воля (1906–1912), Мишлятичі (1899), Новосельці (1873–1885 і 1906–1910), Пакость (1876–1901), Раденичі (1885), Радохинці (1857–1892), Райтаревичі (1795–1860 і 1894–1907), Сарни (1798–1779, 1853 і 1885–1921), Мор’янець (1798), Соколя (1865–1885), Старява (1885–1898), Твіржа (1885).

Відсутнє зображення у трьох випадках: Арламівська Воля (1903), Баличі (1885-1905), Соколя (1899), християнські символи представлені шестикутною зіркою (Пакость (1877–1913)) та хрестом (Радохинці (1908), Твіржа (1906)) усі вони належали до “нових” матриць, виготовлених у кінці ХІХ – початку ХХ ст.

Аналіз виявлених відтисків подекуди свідчить про повторювальність сюжету у “давніх” та “нових” печатках. Це знайшло відображення у матрицях шістьох населених пунктів – Биків, Боляновичі, Новосельці, Мостиська, Райтаревичі, Сарни. Переносилась, власне, ідея, її ж утілення відповідало особливостям того часу та рівню майстерності гравера. Сюжети відрізнялися манерою виконання, дрібними елементами інтер'єру, наявністю чи відсутністю незначних деталей тощо.

У інших шістьох парафіях для “нових” матриць (Арламівська Воля (1903), Баличі (1885-1905), Соколя (1899), Пакость (1877–1913), Радохинці (1908), Твіржа (1906)) характерні відсутність малюнків або заміна їх християнськими символами.

Кардинально різняться між собою й деканатські печатки. Перша виготовлена, ймовірно, у другій половині – останній третині ХІХ ст., про що свідчить легенда (термін “намісництво” не був характерний для початку ХІХ ст. – у той період застосовували “деканат” (українською чи латинською мовами)). Цікавим є походження зображення у центральному полі печатки – композиція Воздвиження Честного Хреста. Чи міг декан Теофіл Сінкевич, який був на парафії Черневе, де храм носив посвяту Воздвиження Честного Хреста, замовити виготовлення деканатського штемпеля із зображенням цього титулу? Це питання потребує детальнішого дослідження, наприклад, пошуку ще давніших відбитків деканатської печатки і порівняння їхньої хронології з періодом перебування декана о. Теофіла Сінкевича на уряді (1881–1899 рр.). А можливо, деканатський штемпель був вигравіюваний ще за о. Амбросія Сінкевича також пароха Черневе та декана Мостиського деканату, який обіймав ці посади до Теофіла Сінкевича.

Порівнюючи два деканатські штемпелі, простежуємо радикальну зміну сюжету та легенди: композиція Воздвиження Честного Хреста замінюється зображенням єпископської митри та розгорнутої мантиї з хрестом у центрі. Напис також зазнав зміни. У першій печатці було зафіксовано: ПЕЧАТЬ НАМѢСТНИЧЕСТВА МОСТЫСКОГО, у другій – ГР. КАТ. УРЯДЪ ДЕКАНАЛНЪЙ МОСТИСКІЙ. Подібні трансформації були характерні для багатьох матриць деканатських урядів Перемишльської єпархії²⁹.

Отже, в основі сюжетів церковних печаток Мостиського деканату спостерігаємо агіографічні мотиви, християнські символи та написи. Еволюція зображень штемпелів відбувалася в напрямку їхнього спрощення. Це виявилось, зокрема, у заміні розлогих релігійних сюжетів іншими християнськими символами та у відмові від зображення в полі печатки.

У каталозі подано назву деканату чи парафії, кількість віднайдених відтисків, хронологію документів, на яких вони збереглися, та місце зберігання; а також зафіксовано сфрагістичні параметри печаток: матеріал, форма, розмір, сюжетне зображення та легенду.

Каталог

Мостиський деканат
(1885–1905)

Мостиський деканат
(1907–1908)

Арламівська Воля
(1823–1885)

Мостиський деканат. Перший варіант: 9 прим., 1885–1905 рр.

Матеріал: папір+віск+чорнило, чорнило, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35х39 мм.

Зображення: Сюжет Воздвиження Честного Хреста. Постає у довгому одязі, у піднятих над головою руках тримає хрест з косою перемичкою вниз. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ НАМЪСТНИЧЕСТВА МОСТЫСКОГО. Зовнішній та внутрішній (перерваний вгорі зображенням хреста) обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1278. – Арк. 99; Спр. 1175. – Арк. 26, 35 зв., 55 зв.; Спр. 1202. – Арк. 35; Спр. 1206. – Арк. 111; Спр. 1263. – Арк. 73; Спр. 1292. – Арк. 50 зв.; Спр. 1295. – Арк. 21.

Мостиський деканат. Другий варіант: 2 прим., 1907–1908 рр.

Матеріал: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 39 мм.

Зображення: Угорі єпископська митра, увінчана хрестом, під нею – розгорнута мантия в центрі якої двораменний хрест. Обабіч від мантиї вгорі виходять єпископський посох і хрест.

Легенда: * ГР. КАТ. УРЯДЪ ДЕКАНАЛНЪЙ МОСТЫТСКІЙ. Зовнішні два обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1241. – Арк. 76; Спр. 1206. – Арк. 115.

Арламівська Воля. Перший варіант: 3 прим., 1823–1885 рр.

Матеріал відтисків: сургуч, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 36х44 мм.

Зображення: Св. Миколай у єпископському вбранні, на голові митра, увінчана хрестом, у правій руці – посох (обвитий двома зміями), в лівій, на рівні грудей, – книга. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : ВОЛИ АРЛАМОВСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1175. – Арк. 20, 35 зв.; Archiwum Państwowe w Przemyślu (далі – APP). – Ф. 142. – Спр. 555.

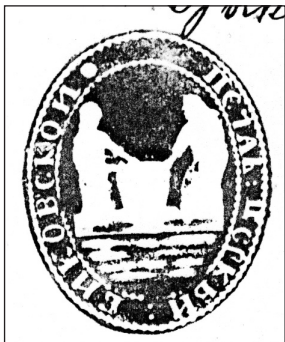
Арламова Воля (1903)

Баличі (1885–1905)

Баличі (1913)

Биків (1874–1900)

Арламова Воля. Другий варіант: 3 прим., 1903 р.
Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 34 мм.

Зображення: відсутнє.

Легенда: Напис по колу: ГР. К: УРЯДЪ ПАРОХІЯЛЬНЫЙ (по колу) въ Арламѣвскѣй воли (у трьох горизонтальних рядках). Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1175. – Арк. 53-55.

Баличі. Перший варіант: 5 прим., 1878–1881 рр.
Матеріал відтисків: папір+мастика+фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35x45 мм.

Зображення: Сюжет Різдва Пресвятої Богородиці: в центрі, стоїть маленька Діва Марія у купелі (у вигляді бочки), зі складеними в молитві руками, по обидва боки фронтально в повний зріст подано постаті свв. Йоакима та Анни.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ [...]ЛИЦКОИ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 11347. – Арк. 22 зв., 26, 39, 61, 67.

Баличі. Другий варіант: 3 прим., 1885–1905 рр.

Матеріал відтисків: фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 22x39 мм.

Зображення: відсутнє.

Легенда: Напис: ХРАМЪ РОЖДЕСТВА (по колу) ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦИ (у горизонтальному рядку) ВЪ БАЛИЧАХЪ (по колу). Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1177. – Арк. 40; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5113. – Стор. 13; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5395.

Баличі. Третій варіант: 1 прим., 1913 р.

Матеріал відтисків: фарба. **Форма:** кругла. **Розмір:** 37 мм.

Зображення: Зображення Богородиці покоління (німб, довгий одяг) на правій руці тримає маленького Ісуса (голова в профіль, руки простягнуті до Богородиці), ліва на рівні пояса.

Легенда: Напис по колу: ГР. КАТ. УРЯД ПАРОХІЯЛЬНИИ * в Баличах *. Зовнішніх два обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: АРР. – Ф. 142. – Спр. 5326.

Биків. Перший варіант: 9 прим., 1874–1900 рр.
Матеріал відтисків: фарба, чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35x43 мм.

Зображення: Сюжет Різдва Пресвятої Богородиці: фронтально в повний зріст подано постаті св. Йоакима – справа,

св. Анни – зліва (у руці тримає глечик), у центрі, у купелі, стоїть маленька Діва Марія, зі складеними в молитві руками. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : БИКОВСКОЙ ●. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 8012. – Арк. 48, 60, 69, 72, 75; Спр. 8013. – Арк. 2 зв.; Оп. 20. – Спр. 1188. – Арк. 58, 62 зв.; Ф. 451. – Оп. 2. – Спр. 458. – Арк. 175.

Биків (1904–1912)

Биків. Другий варіант: 2 прим., 1904–1912 рр.

Матеріал відтисків: чорнило, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 41х49 мм.

Зображення: Сюжет Різдва Пресвятої Богородиці: ложе з Богородицею (німб навколо голови), перед нею сидить жінка, котра тримає на руках немовля. З лівого боку – ще одна жінка у повний зріст у профіль, тримає перед собою тачу з пляшечками. На другому плані св. Йосиф (довгий одяг, нимб навколо голови, руки складені на грудях).

Легенда: Напис по колу: ГР. КАТ. УРЯДЪ ПАРХІАЛЬНЫЙ + ВЪ БЫКОВѢ +. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: АРР. – Ф. 142. – Спр. 5548; Спр. 5393.

Боляновичі (1864–1899)

Боляновичі. Перший варіант: 10 прим., 1864–1899 рр.

Матеріал відтисків: папір+мастика+фарба, сажа, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35х43 мм.

Зображення: Св. Параскева у довгому одязі, на раменах плащ, довкола голови нимб у вигляді промінців. У лівій руці, відведений убік тримає двораменний хрест, права – на рівні грудей. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : БОЛАНОВИЦКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 11307. – Арк. 98; Спр. 11308. – Арк. 16 зв., 74, 80, 111; Спр. 11309. – Арк. 27, 73, 82, 85; Оп. 20. – Спр. 1170. – Арк. 101.

Боляновичі (1911–1916)

Боляновичі. Другий варіант: 3 прим., 1911–1916 рр.

Матеріал відтисків: чорнило, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 36х43 мм.

Зображення: Св. Параскева 2/3 постаті, на раменах плащ, підперезана поясом, над головою, ймовірно, корона, від якої розходяться промінці. У лівій руці, відведений убік, тримає двораменний хрест, у правій – на рівні грудей – ймовірно, сувій. Вгорі над головою святої півколом напис: С.М. ПАРАСКЕВА.

Легенда: Напис по колу: ГР. К. ПАРОХИЯЛЬНИЙ УРЯД в БОЛЯНОВИЧАХ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 38. – Спр. 276. – Арк. 49, 69; Ф. 451. – Оп. 2. – Спр. 458. – Арк. 187.

Годині. Перший варіант: 9 прим., 1885–1908 рр.

Матеріал відтисків: сажа, чорнило. **Форма:** овальна.

Розмір: 33x41 мм.

Зображення: Сюжет Воздвиження Чесного Хреста: по-стать у довгому одязі у піднятих над головою руках тримає чотирираменний хрест. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : ГОДИНСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1202. – Арк. 32, 35, 32, 39, 45, 46, 50; Оп. 13. – Спр. 8494. – Арк. 140, 144.

Годині (1885–1908)

Гусаків. Перший варіант: 20 прим., 1868–1910 рр.

Матеріал відтисків: сургуч, сажа, папір+мастика, чорнило.

Форма: овальна. **Розмір:** 37x43 мм.

Зображення: Сюжет – Успіння Пресвятої Богородиці: на першому плані ложе з спочилою Богородицею (головою вліво), за ним 7 постатей у довгому вбранні з німбами до-вкола голів. По центру – вивищуючись над іншими – Ісус Христос з маленьким немовлям на руках (алегоричний образ душі Богородиці). Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : ГОСА-КОВСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 8474. – Арк. 24, 47, 59 зв., 62, 88; Спр. 8475. – Арк. 18, 22, 50, 66; Спр. 8476. – Арк. 74, 91; Спр. 8477. – Арк. 14, 26, 30, 34; Оп. 20. – Спр. 1206. – Арк. 111, 115; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5392; Спр. 5373; Спр. 5546.

Гусаків (1868–1910)

Крукеничі. Перший варіант: 12 прим., 1874–1907 рр.

Матеріал відтисків: сажа, папір+мастика. **Форма:** овальна.

Розмір: 33x41 мм.

Зображення: Св. Симеон Стовпник у довгому одязі, навколо голови німб. Під ногами тверда основа, з обох боків – по рослині.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : КР-КИНИЦКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Крукеничі (1874–1907)

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 8966. – Арк. 118; Спр. 8968. – Арк. 73, 99; Спр. 8969. – Арк. 113, 151, 160, 165; Оп. 64. – Спр. 6178. – Арк. 77, 78, 79; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5055. – Стор. 219, 226.

Ляшки Гостинні
(1857–1885)

Ляшки Гостинні. Перший варіант: 2 прим., 1857–1885 рр.

Матеріал відтисків: сургуч, сажа. **Форма:** кругла. **Розмір:** 36 мм.

Зображення: Сюжет – Собор Пресвятої Богородиці: св. Йосиф (зліва, у довгому одязі) веде за вуздечку осла (повернутий в ліво), на якому сидить Богородиця. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕРКВЄ ЛАЩКО-СОВ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 9041. – Арк. 38; Оп. 20. – Спр. 1234. – Арк. 20 зв.

Малнів (1890–1899)

Малнів. Перший варіант: 4 прим., 1890–1899 рр.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 30 мм.

Зображення: Св. Параскева у довгому одязі, довкола голови німб. У лівій руці, відведений убік, тримає двораменний хрест, права – на рівні грудей. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: * ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ МАЛ-НОВСКОЙ. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1243. – Арк. 42, 50; Оп. 13. – Спр. 9393. – Арк. 129, 131.

Малнівська Воля
(1906–1912)

Малнівська Воля. Перший варіант: 4 прим., 1906–1912 рр.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35x41 мм.

Зображення: Св. Параскева у довгому одязі (драпірований повздовжними складками), Довге волосся, довкола голови німб. У лівій руці, відведений убік – двораменний хрест, права – на рівні грудей. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ● ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ ВОЛИ МАЛНОВСКОЙ. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 38. – Спр. 3318. – Арк. 9; Спр. 334. – Арк. 2, 18; Ф. 451. – Оп. 2. – Спр. 458. – Арк. 65.

Мостиська (1885)

Мостиська. Перший варіант: 1 прим., 1885 р.

Матеріал відтисків: сажа. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35х43 мм.

Зображення: Юрій-змієборець на коні (повернутий уліво) пронизує довгим списом крилатого змія, який лежить на спині внизу під копитами коня. Святий у шоломі, за спиною розвівається плащ. Кінь поданий у русі.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ: МОСТИСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1253. – Арк. 96.

Мостиська. Другий варіант: 4 прим., 1893–1909 рр.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 35 мм.

Зображення: Юрій змієборець на коні (повернутий уліво), у військових обладунках, на голові шолом з двома крилами, за спиною розвівається плащ, у правій руці – довгий спис, спрямований у пащу змія. Змій, котрий знаходиться під ногами коня, лежить на спині, з пащі виривається полум'я, має крила та довгий закручений хвіст. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: * ПЕЧАТЬ УРЯДА ПАРОХІЯЛЬНОГО ВЪ МОСТИСКАХЪ. Зовнішніх два та внутрішній обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 9362. – Арк. 92; Оп. 38. – Спр. 973. – Арк. 21, 29, 83.

Мишлятичі. Перший варіант: 2 прим., 1899 р.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 34х44 мм.

Зображення: Архангел Михаїл у коротких військових обладунках, на голові шолом, за спиною – крила. У правій руці тримає довгий спис спрямований на сатану.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ М[...]ШЛ[...]ТИЦКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1255. – Арк. 54, 56.

Новосельці. Перший варіант: 2 прим., 1873–1885 рр.

Матеріал відтисків: сажа. **Форма:** кругла. **Розмір:** 32 мм.

Зображення: Юрій-змієборець – на коні (повернутий уліво), на голові шолом, в руках – довгий спис, спрямований у пащу змія. Під ногами коня, лежить на спині змії.

Легенда: Напис по колу: Печать [...] Новосе[...]ецької. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1263. – Арк. 53 зв., 56.

Новосельці (1906–1910)

Новосельці. Другий варіант: 3 прим., 1906–1910 рр.
Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 35 мм.

Зображення: Юрій змієборець – на коні (повернутий вправо), в руках – довгий спис, спрямований у пашу змія. Змій, котрий знаходиться під ногами коня, повернутий вліво, лежить на спині, має крила та довгий закручений хвіст на кінці зі стрілою. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: Гр. кат. Урядъ Парохіальный * въ Новосѣльцахъ *. Зовнішні два обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 11909. – Арк. 64; Спр. 11910. – Арк. 66, 68.

Пакость (1876–1901)

Пакость. Перший варіант: 18 прим., 1876–1901 рр.
Матеріал відтисків: фарба, чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 31x36 мм.

Зображення: Архангел Михаїл у коротких військових обладунках, навколо голови німб, за спиною – крила. У правій руці тримає ваги, у лівій – меч, вістрям угору. Під ногами змії, котрий лежить на спині, головою вліво, має крила та довгий закручений хвіст зі стрілою на кінці.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : ПАКОСТЬ-КОИ :. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 9913. – Арк. 127; Спр. 9726. – Арк. 78; Спр. 9727. – Арк. 31, 50, 59, 62, 67, 83, 95, 99, 102, 105; Спр. 9728. – Арк. 17; Оп. 20. – Спр. 1269. – Арк. 83, 88; Спр. 1206. – Арк. 92; Спр. 1278. – Арк. 85 зв.; Спр. 1279. – Арк. 70.

Пакость (1877–1913)

Пакость. Другий варіант: 17 прим., 1877–1913 рр.
Матеріал відтисків: фарба. **Форма:** кругла. **Розмір:** 27 мм.

Зображення: Шестикутна зірка.

Легенда: Напис по колу: ★ ЧИНЪ ПРИХОДСКІЙ ВЪ ПАКОСТИ. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1269. – Арк. 97; Оп. 13. – Спр. 9736. – Арк. 52, 56, 60, 64, 68, 72, 94, 118, 124, 128; Спр. 9728. – Арк. 71, 80 зв., 89; Оп. 64. – Спр. 6178. – Арк. 73, 74; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5328. – Стор. 332.

Раденичі. Перший варіант: 4 прим., 1885 р.

Матеріал відтисків: сажа, фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 37x47 мм.

Зображення: Сюжет Успіння Пресвятої Богородиці: на першому плані стоїть ложе зі спочилою Богородицею, за ним 7 постатей у довгому вбранні. По центру – Ісус Христос з маленьким немовлям на руках (алегоричний образ душі Богородиці). Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : РАДИНИЦКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1278. – Арк. 81, 83-85 зв.

Радохинці. Перший варіант: 3 прим., 1857–1892 рр.

Матеріал відтисків: сургуч з 4-ма білими нитками, папір+клей+фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 30x35 мм.

Зображення: Св. Миколай у єпископському вбранні, на голові митра, увінчана хрестом, навколо голови німб, омофор. У правій руці – книга, ліва рука на рівні грудей у жесті благословення. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: * SIGILLU[M E]CCLECIA R : GR: RADOCHONCENSIS. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1279. – Арк. 42 зв; АРР. – Ф. 142. – Спр. 5188. – Стор. 367, 369.

Радохинці. Другий варіант: 1 прим., 1908 р.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 34 мм.

Зображення: Лапчастий хрест, від якого розходяться промінці.

Легенда: Напис по колу: ГР. КАТ. УРЯДЪ ПАРОХІАЛЬ-
НЫЙ † ВЪ РАДОХОНЦАХЪ. †. Зовнішніх два обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 12133. – Арк. 70.

Радохинці (1908)

Райтаревичі. Перший варіант: 5 прим., 1795–1860 рр.

Матеріал відтисків: сургуч, папір+мастика. **Форма:** овальна. **Розмір:** 34x44 мм.

Зображення: Василій Великий у єпископському вбранні, на голові митра, увінчана хрестом, омофор. У правій руці – посох, обвитий зміями, у лівій, на рівні грудей – гілка. З лівого боку – рослина, з правого боку, ймовірно, вогняний стовп. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : РЫТАРОВИЦКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 159. – Оп. 9. – Спр. 1722. – Арк. 5 зв.; Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 9726. – Арк. 11; Оп. 20. – Спр. 1230. – Арк. 58; Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника (далі – ЛННБ). Відділ рукописів. – Ф. 179. – Спр. 13. – Арк. 56; Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького (далі – НМЛ). – Ркл. 360. – Т. 3. – Арк. 486 зв.

Райтаревичі. Другий варіант: 10 прим., 1894–1907 рр.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 34x40 мм.

Зображення: Василій Великий у довгому вбранні, на голові митра, увінчана хрестом, чітко виділено риси обличчя, борода, волосся. У правій руці – посох, обвитий зміями, у лівій руці – книга.

Райтаревичі (1894–1907)

Легенда: Напис по колу: Печать церкви Райтаревичи. Зовнішній та внутрішній (перерваний вгорі малюнком) обідки у вигляді ліній.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 11489. – Арк. 52, 81, 91; Спр. 11490. – Арк. 11, 32, 35, 41, 73; Спр. 11493. – Арк. 35, 53.

Сарни (1798–1779)

Сарни. Перший варіант: 3 прим., 1798–1779 рр.

Матеріал відтисків: сургуч, папір+віск. **Форма:** овальна. **Розмір:** 34x44 мм.

Зображення: Св. Ілля у довгому одязі, навколо голови німб, в лівій руці сувій. Під ногами тверда основа, обабіч – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : САР-НОВСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 159. – Оп. 9. – Спр. 1735. – Арк. 6; АРР. – Ф. 142. – Спр. 506; Спр. 3534. – Стор. 6.

Сарни. Другий варіант: 1 прим., 1853 р.

Матеріал відтисків: сажа. **Форма:** кругла. **Розмір:** 34 мм.

Зображення: Св. Ілля у довгому одязі, навколо голови німб, в правій руці сувій, у лівій, імовірно, меч вістрям угору. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: SIGILLUM PAROCHI[A...] ARNY. Зовнішній обідок у вигляді крапочок.

Місце зберігання: НМЛ. – Ркл. 545. – Арк. 821.

Сарни. Третій варіант: 7 прим., 1885–1921 рр.

Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 32 мм.

Зображення: Св. Ілля у довгому одязі, навколо голови німб, в правій руці сувій, у лівій, імовірно, меч вістрям угору. Під ногами тверда основа.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕРКВИ СЕРНЫ. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 10025. – Арк. 99, 100; Оп. 38. – Спр. 919. – Арк. 12; АРР. – Ф. 142. – Спр. 4580; Спр. 5338. – Стор. 501, 521, 523.

Мор'янець (філія парафії Сарни). Перший варіант: 1 прим., 1798 р.

Матеріал відтисків: сургуч. **Форма:** овальна. **Розмір:** 34x42 мм.

Зображення: Сюжет Успіння Пресвятої Богородиці: на передньому плані стоїть ложе зі спочилою Богородицею (головою вліво), за ним 7 постатей у довгому вбранні, риси обличчя, борода. Постаць по центру має складені на грудях руки, німб навколо голови. Під ногами тверда основа.

Мор'янець (1798)

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ ЦЕР[КВИ] [...]ЛО [...]К[...]. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: НМЛ. – Ркл. 360. – Т. 3. – Арк. 474.

Соколя (1865–1885)

Соколя. Перший варіант: 2 прим., 1865–1885 рр.
Матеріал відтисків: сажа. **Форма:** овальна. **Розмір:** 35х44 мм.

Зображення: Архангел Михаїл у довгому одязі, на голові шолом, за спиною крила. У лівій руці тримає ваги, у правій – спис, спрямований на сатану. Під ногами сатана (з людською головою та тулубом змія), котрий лежить на спині, головою вліво, має крила та довгий хвіст зі стрілою на кінці.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : СОКОЛСКОЙ :. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1292. – Арк. 50 зв.; Оп. 64. – Спр. 11234. – Арк. 40.

Соколя (1899)

Соколя. Другий варіант: 2 прим., 1899 р.
Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** кругла. **Розмір:** 32 мм.

Зображення: відсутнє.

Легенда: Напис: ПАРОХІАЛЬНЫЙ УРЯДЪ (по колу) въ (у горизонтальному рядку) + СОКОЛИ + (по колу). Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 10124. – Арк. 73 зв.; Оп. 20. – Спр. 1292. – Арк. 70.

Старява. Перший варіант: 4 прим., 1885–1898 рр.

Матеріал відтисків: сажа, папір+мастика. **Форма:** овальна. **Розмір:** 32х39 мм.

Зображення: Сюжет Воздвиження Честного Хреста: постать у довгому одязі, у піднятих над головою руках тримає двораменний хрест. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: ПЕЧАТЬ : ЦЕРКВИ : СТАРЕВСКОЙ. Зовнішній та внутрішній обідки у вигляді крапочок.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1295. – Арк. 27, 35; Оп. 13. – Спр. 10124. – Арк. 23, 26.

Твіржа. Перший варіант: 2 прим., 1885 р.

Матеріал відтисків: фарба. **Форма:** овальна. **Розмір:** 32х35 мм.

Зображення: Постать Богородиці у довгому одязі. Під ногами тверда основа, по боках – рослини.

Легенда: Напис по колу: SIGILLUM ECCLESIE[...] TWIE[R]ZENSIS. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1304. – Арк. 40.

Твіржа (1906)

Твіржа. Другий варіант: 2 прим., 1906 р.
Матеріал відтисків: чорнило. **Форма:** овальна. **Розмір:** 31x35 мм.

Зображення: Двораменний хрест.

Легенда: Напис по колу: * ПЕЧАТЬ ГР. К. ЦЕРКВИ въ ЦВѢРЖИ. Зовнішній обідок у вигляді лінії.

Місце зберігання: ЦДІА України у Львові. – Ф. 146. – Оп. 13. – Спр. 11909. – Арк. 53, 60 зв.

¹ Схиматісмъ Всего Клира руского-католического епархіи Перемышльской на годъ отъ рожд. Хр. 1879. – Перемышль: Тупомъ и накладомъ руского Собора Клироса, 1879. – С. 237-250.

² Це, зокрема, парафії Арламівська Воля, Биків, Боляновичі, Мостиська, Новосельці, Пакость, Радохинці, Райтаревичі, Соколя, Твіржа.

³ Парафії Баличі та Сарни.

⁴ Тепер с. Гостинцеве Мостиського району. Сучасні назви населених пунктів подано за: Львівська область Адміністративно-територіальний поділ / Матеріал підгот. Ф. Алеїніков. – Част. 2. – Львів, 2005. – С. 107-152.

⁵ Тепер с. Нагірне Мостиського р-ну.

⁶ Тепер с. Верхівці Самбірського р-ну.

⁷ Тепер с. Сарни Яворівського р-ну.

⁸ Схиматісмъ Всего Клира руского-католического епархіи Перемышльской на годъ отъ рожд. Хр. 1879. – С. 237-250.

⁹ Штемпелі функціонували, наприклад, у парафіях Райтаревичі – 65 р., Арламівська Воля – 62 р., Гусаків – 42 р., Боляновичі – 35 р., Крукеничі – 33 р. тощо.

¹⁰ У парафіях Пакость – 36 р., Сарни – 36 р., Мостиська – 16 р. та ін.

¹¹ Короткі відомості про священничу діяльність о. Теофіла Созанського у Пакості, яка загалом охоплювала майже 40 років, можна отримати з “Шематизмів Перемишльської епархії”. Там подано інформацію, зокрема, про те що парохом у Пакості він став у 1853 р. (Schematismus cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Premisliensis pro anno Domini 1853. – Premisliae: Typis Capituli rit. gr. cath., Premisliensis, 1853. – Р. 36), у 1975 р. він згадується як комісар ординаріатський шкільний для наук благочестія (Схиматісмъ всего клира каѳ оліковъ обряда греческо-русского епархії Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1875. – Перемышль: Тупомъ руского Собора Клироса Перемышского, 1875. – С. 95), у 1880 був обраний “місто-деканом” (заступником декана) Мостиського деканату (Схиматісмъ всего клира руского-католического епархії Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1880. – Перемышль: Тупомъ руского Собора Клироса Перемышского, 1880. – С. 218). Включно до 1892 р. обіймав посади заступника декана та пароха Пакості (Шематісмъ всего клира греко-католического епархій соединенныхъ Перемышской Самборской и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1892. – Перемышль: Тупомъ С.Ф. Піонкевича, 1892. – С. 180, 185).

¹² Шематісмъ всего клира греко-католического епархій соединенныхъ Перемышской Самборской и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1894. – Перемышль: Тупомъ С.Ф. Піонкевича, 1894. – С. 186.

¹³ Натепер вдалося відшукати лише один документ з того періоду з давньою печаткою та підписом о. Боднара, хоча, ймовірно, їх могло бути й більше.

¹⁴ До того часу багатолітнім парохом Черневе (до 1879 р.: Схиматіснь Всего Клира руского-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1879. – С. 257), а згодом деканом Мостиського деканату був Амбросій Сінкевич (по 1878 р.), ймовірно родич о. Теофіла Сінкевича (цікавим напрямком досліджень була б генеологія священничих родів у Галичині, спадковість в обсажені парахій тощо). У 1880 р. парафія стала вакантною, заступником пароха став о. Людовик Заградник, котрий доїжджав зі Старяви (Схиматіснь всего клира руского-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1880. – С. 230-231) та одночасно виконував обов'язки заступника декана (Схиматіснь Всего Клира руского-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1879. – С. 239). Отець Теофіл Сінкевич у 1881 р. поставлений священником у с. Черневе й одночасно почав виконувати обов'язки заступника Мостиського декана (Схиматіснь всего клира руско-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1881. – Перемишль: Тіпномъ руского Собора Клироса Перемишльського, 1881. – С. 186, 194); Схиматіснь всего клира руско-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1882. – Перемишль, 1882. – С. 181), у 1883 був призначений на посаду декана (Схиматіснь всего клира руско-католического епархії Перемишльської на годъ отъ рожд. Хр. 1883. – Перемишль: Тіпномъ руского Собора Клироса Перемишльського, 1883. – С. 168). Очевидно, що його праця була досить плідною, тому що у 1899 р. Шематизм згадує отця востаннє як декана та пароха Черневе, синодального отпоручника до ц.к. Ради шкільної окружної в Мостиськах, ординаріатського комісара для справ сервітутових, члена Виділа ради повітової, члена Інституту “Народний Дім” у Львові (Шематизмъ всего Клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самборскої и Сяноцкой на рѣкъ отъ рожд. Хр. 1899. – Перемишль: Зъ печатнѣ Николая Джульиньского, 1899. – С. 186).

¹⁵ Отець Михайл Ольшанський у 1900 р. був завідателем Мостиського деканату (Шематизмъ всего Клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1900. – Перемишль: Зъ печатнѣ Николая Джульиньского, 1900. – С. 200), протягом 1901-1905 рр. – деканом (Шематизмъ всего Клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1901. – Перемишль: Зъ печатнѣ Николая Джульиньского, 1901. – С. 200; Шематизмъ всего Клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1905. – Перемишль: Зъ печатнѣ Йосифа Стыфього, 1904. – С. 237).

¹⁶ Центральний державний історичний архів України у Львові (далі – ЦДІА України у Львові). – Ф. 146. – Оп. 20. – Спр. 1278. – Арк. 85 зв.

¹⁷ Там само. – Спр. 1279. – Арк. 70

¹⁸ Там само. – Спр. 1206. – Арк. 92.

¹⁹ Там само. – Спр. 1206. – Арк. 92.

²⁰ О. Володимир Ясеницький у 1903 р. був місто-деканом (Шематизмъ всего клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1903. – Перемишль: Зъ печатнѣ Йосифа Стыфього, 1903. – С. 237), 1906 р. був завідателем деканату (Шематизмъ всего клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1906. – Перемишль, 1905. – С. 237), 1907 р. – деканом (Шематизмъ всего клира греко-католического епархій соединеныхъ Перемишльскої Самбѣрскої и Сяноцкой на рѣкъ вѣдъ Рожд. Хр. 1907. – Жовква: Зъ печатнѣ оо. Василянъ, 1906. – С. 208).

²¹ Саме таку інформацію подають Шематизми Перемишльської єпархії, починаючи з 1830-х рр.: Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC.XXX. – Premisliae: Impressum in Typographia Episcopali Rit. Graeci C., 1830. – P. 44; Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC.XXXI. – Premisliae: Impressum in Typographia Episcopali Rit. Graeci Cath., 1831. –

Р. 50; Схематисмъ всего клира руско-католического епархїи Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 882. – С. 193.

²² Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC.XXVIII. – Premisliae: Typis Gołębiowskianis, 1828. – Р. 23; Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC. XXX. – Р. 47.

²³ Цей факт зафіксовано у Шематизмі за 1831 р.: Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC.XXXI. – Р. 52-53.

²⁴ Про це, зокрема, свідчать Шематизми наступних років: Схематисмъ всего клира каѳ олікѳвъ обряда греческо-русского епархїи Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1875. – С. 95; Схематисмъ всего клира руско-католического епархїи Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1882. – С. 182 та ін.

²⁵ Шематисмъ всего Клира греко-католического епархїй соединенныхъ Перемышской Самбѳрской и Сяноѳкой на рѳкъ вѳдь Рожд. Хр. 1901. – С. 205.

²⁶ Див. наприклад: Schematismus universi venerabilis cleri dioeceseos graeco catholicae Premisliensis pro anno Domini M.D.CCC.XXX. – Р. 45; Schematismus cleri graeci ritus catholicorum dioecesis Premisliensis pro anno Domini 1853. – Р. 36; Схематисмъ всего клира каѳ олікѳвъ обряда греческо-русского епархїи Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1875. – С. 96; Схематисмъ всего клира руско-католического епархїи Перемышской на годъ отъ рожд. Хр. 1882. – С. 185; Мартин Б. Мостиська і Мостицина від найдавніших часів до ХХІ-го ст. – Мостиська, 2009. – С. 211.

²⁷ Мартин Б. Мостиська і Мостицина... – С. 211.

²⁸ Там само. – С. 209-210.

²⁹ Пор., зокрема, печатки Белзьського деканату, в якому останній варіант штемпеля був схожий з Мостиським. Детальніше про розвиток та еволюцію деканатських печаток див.: Скочиляс І. Деканатські печатки Перемишльської греко-католицької епархії ХІХ – початку ХХ ст. // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 2010. – Т. 260: Праці Комісії спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. – Кн. 1. – С. 361-377.

Ірина Скочиляс.

Печатки Мостиського деканату Перемишльської греко-католицької епархії кінця ХVІІІ – початку ХХ ст.

На прикладі Мостиського деканату розглядаються особливості функціонування парафіяльних та деканатських штемпелів у Перемишльській греко-католицькій епархії. Простежено їхню еволюцію за різними параметрами: матеріали для відбитків, форма, розміри, легенда, сюжетне зображення.

Iryna Skochylias.

The Seals of Mostyska Deanery of Peremyshl Greek-Catholic Diocese of the End of the ХVІІІ – Beginning of the ХХ Century.

With the deanery of the Mostyska county as an example, the features of functioning of the parish and deanery stamps in Peremyshl Greek-Catholic diocese are examined. Their evolution by different parameters is tracked, including the expression materials, forms, sizes, legends and subject images.